

De visionaire fietser

Het is 2015. Het is een mooie zomerdag. We zijn in Utrecht, een paar dagen voor Le Grand Départ: de officiële start van de Ronde van Frankrijk. Duizenden en duizenden wielervanaten maken zich op voor een amateurwedstrijd die het parcours van de tweede etappe van Utrecht naar Neeltje Jans volgt. We zien gewassen en opgewreven racefietsen, we zien strakke wielerpakjes in alle kleuren van de regenboogvlag.

We zien heel veel billen: ronde billen, puntige billen, bescheiden billen, enorme billen. En te midden van al dat strakke lycra en al die blinkende frames, tussen die billen, fietst een man op een stadsfiets. Geen carbon, geen klikpedalen, geen elektrisch schakelsysteem. Geen zadel met anatomische opening voor minder druk op zenuwen en bloedvaten. Wel twee wielen, een ketting en een bel. Ofwel: een stalen ros. De berijder heet Guus Schreiber. Hij draagt geen flitsend pakje. Hij draagt een, eh, korte broek. We hebben geen weet van zijn billen. Wat we wel zien: vastberadenheid, bezieling, courage. Hij trapt en trapt en trapt, en behaalt de finish op zijn stadsfiets.

Collega's zeggen over Guus Schreiber: "Hij is niet eigenwijs, hij is eigenzinnig". Hij doet alles anders, op zijn manier. Neem zijn computer. Die is niet aangemeld bij de dienst IT van de universiteit. Zoals hij racet zonder zeern in zijn broek. Zo werkt Guus Schreiber zonder Word, Excel en Outlook op zijn computer. En hij is de enige persoon op de VU die geen documenten kan printen. Is dat een probleem? Niet voor Guus Schreiber, wiens favoriete periode misschien niet geheel ontoevallig de 19de eeuw is.

Hij houdt van bridge, opera en wijn. Op de vraag welke wijn zijn favoriet is, antwoordt hij graag: "Vele".

Er is één ding waar Guus Schreiber niet van houdt: lange afspraken. Hij plant nooit afspraken die langer dan een half uur duren. Dertig minuten, dat is het maximum voor Guus. Als iemand hem langer wil spreken, dan moet hij dat onderbouwen in een schrijven.

Zijn managementassistent zegt: "Hij is scherp in keuzes maken". Ze weet dat collega's hem benijden om de witte vlekken in zijn agenda, en om de operamuziek die aan het einde van de dag door de speakers klinkt, terwijl Guus Schreiber de krant leest. Ik vind het een mooi beeld: de decaan op zijn kamer, *NRC Handelsblad*, Puccini, Verdi, Strauss.

Die kamer ziet er overigens precies uit zoals drie voorgangers geleden. In de woorden van een collega die hier niet bij naam genoemd wil worden: "Guus Schreiber heeft de slechtst zittende vergaderstoelen van de VU".

Er staan planten op zijn kamer, maar zijn secretaresse heeft hem nooit met een gieter gezien. Ze is ervan overtuigd dat hij het niet zou merken als de planten worden weggehaald. En dat heeft niets te maken met zijn zicht — minder dan tien procent.

Guus Schreiber heeft een andere blik op de wereld, zoals eigenlijk alleen visionairs die hebben. Dankzij hem zijn aarde en milieu dicht bij elkaar gebracht, zijn Delft, Wageningen en Utrecht een eenheid geworden. Iets wat nu vanzelfsprekend is, maar toen door één persoon werd gezien.

Guus Schreiber.

De man die niet alleen faculteiten bijeenbracht, maar bovenal mensen. Natuurlijk op zijn eigen manier. "Consensus is niet mogelijk" luiden zijn gevleugelde woorden, "maar kun je ermee leven?".

Sommigen vinden hem curious of sober, Waar anderen een taxi nemen, stapt Guus Schreiber op zijn stalen ros. Hij koopt geen verloopstukjes voor zijn computer, hij *leent* ze. Hij heeft een hekel aan Microsoft, hij gebruikt liever Google Docs. Waarom een racefiets als je ook op een stadsfiets kunt fietsen? Hij trapt en trapt en trapt, nu is hij bij de eindstreep van zijn carrière. Laten we luid voor hem applaudisseren.

November 2022, Ernst van der Kwast